

Rekenkamer Stadsdelen Amsterdam

Opvolgingsonderzoek Handhaving openbare ruimte

Rekenkamerbrief 2013 - 01
26 februari 2013

Geachte leden van de stadsdeelraden Nieuw-West en Oost,

In september 2012 is de rekenkamer gestart met een onderzoek naar de opvolging van de aanbevelingen uit het onderzoek *Handhaving openbare ruimte* van de rekenkamer uit 2009. Dit rapport bevatte in totaal 22 aanbevelingen, gericht op het verbeteren van het beleid en de uitvoering van de handhaving openbare ruimte in de toenmalige stadsdelen Geuzenveld-Slotermeer, Slotervaart en Zeeburg.

De rekenkamer wil de stadsdeelraden van de stadsdelen Nieuw-West en Oost informeren over de wijze waarop de dagelijks besturen uitvoering hebben gegeven aan de aanbevelingen. Daarom onderzocht de rekenkamer drie jaar na publicatie de wijze waarop deze aanbevelingen zijn opgepakt.

1. In welke mate heeft het onderzoek aanleiding gegeven tot een gedachte-wisseling en behandeling in de stadsdeelraad?
2. In welke mate is door de dagelijks besturen van de stadsdelen uitvoering gegeven aan de aanbevelingen van de rekenkamer?

Behandeling in de stadsdeelraad

De stadsdeelraad van stadsdeel Slotervaart heeft het rapport *Handhaving openbare ruimte* uitgebreid behandeld. De stadsdeelraad nam in september 2009 het besluit om het dagelijks bestuur te verzoeken na enkele maanden te rapporteren over de wijze van opvolging van de aanbevelingen. Het dagelijks bestuur zond deze rapportage in december aan de stadsdeelraad. Dit leidde niet meer tot verdere behandeling. De stadsdeelraden van stadsdeel Geuzenveld-Slotermeer en Zeeburg hebben het rapport niet behandeld.

Uitvoering van de aanbevelingen

De rekenkamer concludeert op grond van dit opvolgingsonderzoek dat de stadsdelen Nieuw-West en Oost niet alle aanbevelingen hebben uitgevoerd. Stadsdeel Nieuw-West heeft meer aanbevelingen uitgevoerd, dan stadsdeel Oost. Stadsdeel Nieuw-West voerde acht aanbevelingen uit, zes gedeeltelijk en twee aanbevelingen voerde het stadsdeel niet uit. Door stadsdeel Oost zijn geen van de aanbevelingen volledig uitgevoerd. Vijf aanbevelingen zijn niet uitgevoerd en vier zijn gedeeltelijk uitgevoerd. In bijlage 1 geven we een overzicht van de aanbevelingen en geven daarbij aan of deze volledig, deels of niet zijn uitgevoerd. We gaan hier in op de aanbevelingen die wij het meeste van belang vinden.

Stadsdeel Nieuw-West is actiever in het uitvoeren van de aanbevelingen dan stadsdeel Oost.

Stadsdeel Nieuw-West toont een actievere houding bij het uitvoeren van de aanbevelingen dan stadsdeel Oost. Stadsdeel Nieuw-West voerde de afgelopen periode meer aanbevelingen van de rekenkamer uit dan stadsdeel Oost. Zo heeft stadsdeel Nieuw-West bij de fusie van de stadsdelen de uitvoering van de handhaving volledig in eigen beheer genomen, is de organisatie van handhaving openbare ruimte integraler geworden en is er een administratief medewerker aangesteld die de handhavers ondersteunt bij de uitvoering van hun werkzaamheden. Stadsdeel Nieuw-West heeft niet alle aanbevelingen volledig uitgevoerd. Met name bij de niet-uitgevoerde aanbevelingen die later in deze brief aan de orde komen moet ook stadsdeel Nieuw-West nog de nodige verbeteringen aanbrengen.

Stadsdeel Oost voerde geen van de aanbevelingen volledig uit. De belangrijkste reden hiervoor is dat het stadsdeel de activiteiten van de regie-unit Bestuurlijk Toezicht en Handhaving afwacht alvorens aan de gang te gaan met het meetbaar maken van de doelen, een analyse van het naleefgedrag of de implementatie van het informatiegestuurd handhaven. Stadsdeel Oost neemt dus een afwachtende houding aan.

Onvoldoende heldere handhavingsdoelen in handhavings- en uitvoeringsprogramma's.

In 2009 noemden wij als verklaring voor het tekortschietende handhavingsbeleid van de stadsdelen dat handhaving een relatief jong beleidsterrein was. Vier jaar later mogen we verwachten dat de beleidsontwikkeling voor handhaving een sprong vooruit heeft gemaakt. Helaas constateren wij dat de verbeteringen omtrent het beleid van handhaving openbare ruimte nog onvoldoende zijn. Beide stadsdelen stellen een handhavingsprogramma op voor een periode van vier jaar en stellen die jaarlijks bij in de vorm van een uitvoeringsprogramma. Dit is een verbetering vergeleken met vier jaar geleden. In de handhavings- en uitvoeringsprogramma's van beide stadsdelen staan nog onvoldoende heldere handhavingsdoelen. De stadsdelen richten zich op doelen voor de in te zetten capaciteit. Er is hierin weinig verandert vergeleken met 2009.

Stadsdeel Nieuw-West verbetert de handhavingsdoelen bij ieder uitvoeringsprogramma, maar kan de doelen nog helderder formuleren en meer doelen stellen voor naleefgedrag en prestaties van de handhavers. Stadsdeel Oost heeft geen aandacht voor het stellen van handhavingsdoelen.

Onvoldoende aandacht voor de analyse van het naleefgedrag.

Volgens de Amsterdamse definitie is handhaving gericht op het doen naleven van wetten en regels door burgers en bedrijven. Het *beïnvloeden van het naleefgedrag* van burgers en bedrijven is één van de belangrijkste doelen die met handhaving worden beoogd. Als je het naleefgedrag wilt kunnen beïnvloeden moet je zicht hebben op de redenen van burgers om de wetten en regels niet na te leven.

Stadsdeel Nieuw-West is voor het uitvoeringsprogramma 2013 gestart met het uitvoeren van analyses van het naleefgedrag en is van plan dit de komende jaren verder uit te breiden. Stadsdeel Oost heeft voorsnog geen plannen om een analyse van het naleefgedrag te maken, maar wacht de activiteiten van de regie-unit Bestuurlijk Toezicht en Handhaving af.

Rapportages aan bestuur en stadsdeelraad schieten te kort.

Het bestuur wordt in stadsdeel Nieuw-West periodiek geïnformeerd over de prestaties van de handhavers, in stadsdeel Oost gebeurt dit alleen op verzoek. De stadsdeelraad ontvangt uitsluitend informatie in begroting en jaarrekening. Het handhavings- en uitvoeringsprogramma zou ook informatie kunnen bieden. Het bestuur en stadsdeelraad kunnen dan beter beoordelen of het bijstellen de prioriteiten of doelen noodzakelijk is.

Besteed meer aandacht aan informatiebehoefte, gegevensregistratie, informatieanalyse, monitoring en evaluatie

De stadsdelen Nieuw-West en Oost beschikken over informatie om de prestaties van de handhavers openbare ruimte te beoordelen. De stadsdelen stellen, zoals bij het vorige punt al aan de orde kwam, hierover geen rapportage op. Ook is er bij de stadsdelen nog weinig aandacht voor de vraag welke informatie nodig is en hoe deze geanalyseerd kan worden om de handhavers gericht aan te sturen. Daarnaast besteden de stadsdelen te weinig aandacht aan de manier waarop de informatie bruikbaar kan worden gemaakt om de handhavers aan te sturen.

Stadsdeel Nieuw-West zet wel stappen in deze richting. Stadsdeel Oost verwijst naar de activiteiten van de Regie-Unit Bestuurlijk Toezicht en Handhaving en heeft zelf pas op de plaats gemaakt om hier verder zelf stappen in te ondernemen.

Aandachtspunten

De rekenkamer vindt dat er voldoende reden is om handhaving openbare ruimte in Amsterdam onder de aandacht te houden. De verbeteringen die de gemeente en stadsdelen beogen op het gebied van handhaving komen met moeite van de grond.

De rekenkamer overweegt om dit onderwerp op de groslijst te plaatsen voor een onderzoek in 2014. Op basis van dit opvolgingsonderzoek wil de rekenkamer benadrukken dat uitvoering van de aanbevelingen uit 2009 nog steeds van belang is.

Aandachtspunt 1: Voer de niet (volledig) uitgevoerde aanbevelingen alsnog uit

De rekenkamer vindt het van belang dat alle aanbevelingen alsnog worden uitgevoerd (zie ook bijlage 1). Met name de niet uitgevoerde aanbevelingen die we hiervoor beschreven.

Aandachtspunt 2: Maak de beschikbare informatie bruikbaar voor informatiegestuurd handhaven

Eén van de uitgangspunten voor de organisatie van handhaving in Amsterdam is om handhaving aan te sturen door *informatiegestuurd handhaven*.¹ Sinds ons onderzoek uit 2009 is dit alleen maar belangrijker geworden. Dit heeft als doel om handhaving effectief in te zetten door op basis van (analyses van) actuele en betrouwbare gegevens²:

- doelen te stellen voor handhaving;
- handhavingsactiviteiten te prioriteren;
- mensen en middelen optimaal in te zetten.

De basisvoorwaarden voor informatiegestuurd handhaven zijn gebruik maken van informatiebronnen (zoals vergunningsystemen, klachten, schouw openbare ruimte, veiligheidsmonitor, aantallen processen-verbaal) en vervolgens een goede analyse te maken van de informatie.

De stadsdelen Nieuw-West en Oost kunnen de handhavers onvoldoende aansturen op basis van informatiegestuurd handhaven. De basisvoorwaarden ontbreken. Voor het vergroten van de effectiviteit van handhaving moeten de stadsdelen inzetten op het stellen van handhavingsdoelen, informatiebehoefte bepalen, gebruik maken van informatie-analyse en vervolgens de handhavers openbare ruimte op basis hiervan aansturen.

Aandachtspunt 3 (voor met name stadsdeel Oost): Blijf actief bij het aanbrengen van verbeteringen

Stadsdeel Oost kan meer initiatieven nemen om de aanbevelingen van de rekenkamer uit te voeren en de effectiviteit van handhaving te vergroten. Stadsdeel Oost maakt pas op de plaats met het doorvoeren van verbeteringen omdat de stadsdelen samen met de regie-unit Bestuurlijk Toezicht en Handhaving activiteiten uitvoeren gericht op analyses van het naleefgedrag en de benodigde informatie om informatiegestuurd handhaven mogelijk te maken.

¹ De bedoeling is dat de stadsdelen per januari 2013 in staat zijn om de handhaving openbare ruimte aan te sturen volgens het principe van informatie gestuurd handhaven. Gemeente Amsterdam, Eindrapporten Organisatie Bestuurlijk Toezicht, 7 januari 2011, p. 4.

² Gemeente Amsterdam, Eindrapport Programma van Eisen Organisatie Bestuurlijk Toezicht, februari 2010, p. 120.

Volgens stadsdeel Oost kan dit bijdragen aan het verbeteren van de meetbaarheid van de doelen en de implementatie van informatiegestuurd handhaven. Wij vinden dit onvoldoende reden voor het stadsdeel om geen initiatieven te nemen verbeteringen aan te brengen. Een actieve houding betekent namelijk ook een zorgvuldige voorbereiding op een nieuwe situatie. Een analyse van het naleefgedrag en inventarisatie van de benodigde informatie om informatiegestuurd handhaven goed vorm te geven zijn activiteiten waar samenwerking met andere stadsdelen zinvol is. Stadsdeel Oost kan zelf het initiatief nemen om dit proces te versnellen of aan de slag te gaan voor de handhavingstaken waarbij de regie-unit geen ondersteuning biedt. Daarnaast is het formuleren van doelen, het monitoren van resultaten en het bepalen op welke plekken en momenten de inzet het meest effectief zijn noodzakelijke activiteiten voor een doeltreffende uitvoering.

Bestuurlijke reacties

De rekenkamer heeft van het dagelijks bestuur van de stadsdelen Nieuw-West en Oost een bestuurlijke reactie ontvangen op deze rekenkamerbrief. Wij hebben de reacties voorzien van een nawoord. Zowel de bestuurlijke reactie en het nawoord zijn opgenomen in bijlage 3.

Met vriendelijke groet,

dr. J.A. de Ridder
directeur Rekenkamer Metropool Amsterdam

Colofon Rekenkamer Stadsdelen Amsterdam
Frederiksplein 1
1017 XK Amsterdam

Projectleider: John van Leuken
Onderzoeker: Daniëlle van der Wiel

Bijlage 1 – Opvolging aanbevelingen

Tabel 4.1 - Samenvatting van de oordelen van de rekenkamer over de uitvoering van de aanbevelingen door de dagelijks besturen van de stadsdelen Nieuw-West en Oost

Aanbeveling		Overgenomen			Uitgevoerd	
Nieuw-West & Oost – Algemeen		GS	S	Z	N-W	O
1 a	Stel voor de handhavingsprioriteiten doelen voor de in te zetten capaciteit, te leveren prestaties, naleefdoelen van de doelgroep en te behalen effecten. Sluit hierbij aan bij de voorgestelde methode van het Stedelijk Programma Regelgeving en Handhaving.	●	●	●	●	●
1 b	Zorg daarbij voor een aansluitende gegevensregistratie zodat periodieke controle over de realisatie van de prioritaire doelen mogelijk is.	●	●	●	●	●
1 c	Rapporteer over de realisatie van de prioritaire doelen in samenhang over een langere periode, wat tot aanpassing van de uitvoering kan leiden of eventueel tot bijstelling van de bestuurlijke ambities.	x	x	x	●	●
2	Maak voor de handhavingsprioriteiten een analyse van het naleefgedrag van de doelgroep door gebruik te maken van de <i>Tafel van Elf</i> . Hiermee kan bepaald worden welke handhavingsinstrumenten het beste kunnen worden ingezet om het beoogde naleefgedrag te realiseren. Start met de analyse van het naleefgedrag voor de belangrijkste prioriteiten.	●	●	x	●	●
3	Stel werkprocedures op voor de taken van de handhavers openbare ruimte. Houd daarbij rekening met de vastgestelde toezicht- en sanctiestrategieën. Besteed aandacht aan de taken en verantwoordelijkheden.	●	●	●	●	●
4	Stel een handhavingsprogramma op conform het meest recente Model Handhavingsprogramma van SPRH. Zorg er daarbij voor dat de principes zoals verwoord in dit model bekend zijn en worden gedragen binnen het stadsdeel.	●	●	x	●	●

GS: Geuzenveld-Slotermeer, S: Slotervaart, Z: Zeeburg, N-W: Nieuw-West, O: Oost
 ●: aanbeveling overgenomen of aanbeveling uitgevoerd, ●: aanbeveling gedeeltelijk overgenomen of gedeeltelijk uitgevoerd,
 ●: aanbeveling niet overgenomen of niet uitgevoerd, x: geen reactie op aanbeveling of aanbeveling niet meer van toepassing

Aanbeveling		Overgenomen	Uitgevoerd
	<i>Nieuw-West - Geuzenveld-Slotermeer</i>		
5	Heroverweeg de opdrachtgever en opdrachtnemer rol bij de handhaving openbare ruimte.	●	●
6	Stel realistische doelen voor handhaving openbare ruimte, gezien de beschikbare capaciteit (budget) en de mogelijkheden van Milieu West.	●	x
7	Overweeg of er meer budget beschikbaar moet worden gesteld om het aantal handhavers openbare ruimte te vergroten.	●	●
8	Overweeg of tijden waarop de handhavers openbare ruimte op straat aanwezig zijn verruimd moeten worden.	●	●
9	Maak de organisatie van handhaving integraler. Zorg voor meer samenwerking tussen de bij handhaving betrokken partijen. Dit geldt voor zowel de interne organisatie van het stadsdeel als de taken die op afstand zijn geplaatst zoals Milieu West en Afvalservice West.	●	●
10	Zorg voor een betrouwbare registratie van gegevens over de uitvoering en de resultaten daarvan.	x	x
11	Zorg voor een regelmatige en eenduidige wijze van rapporteren over de resultaten. Zorg daarbij dat de rapportages aansluiten bij de afspraken uit de dienstverleningsovereenkomst.	x	x
12	Besteed aandacht aan de integriteit van handhavers openbare ruimte.	x	●
<p>●: aanbeveling overgenomen of aanbeveling uitgevoerd, ●: aanbeveling gedeeltelijk overgenomen of gedeeltelijk uitgevoerd, ●: aanbeveling niet overgenomen of niet uitgevoerd, x: geen reactie op aanbeveling of aanbeveling niet meer van toepassing</p>			

Aanbeveling		Overgenomen	Uitgevoerd
	<i>Nieuw-West - Slotervaart</i>		
13	Stel halfjaarlijkse rapportages op voor management en bestuur over de uitvoering en de bereikte resultaten. Maak daarbij gebruik van de gegevens die in het systeem door de handhavers worden geregistreerd. Sluit hierbij aan bij de doelen die door het stadsdeel geformuleerd worden.	●	●
14	Overweeg of voor de handhavers een taak is weggelegd processen-verbaal op te maken op basis van de Wegenverkeerswet.	●	●
15	Maak de organisatie van handhaving integraler. Verbeter de samenwerking tussen de verschillende afdelingen binnen het stadsdeel. Maak meer gebruik van de aanwezige kennis van de openbare ruimte, door meer afstemming te realiseren tussen de toezichthouders en de handhavers openbare ruimte.	●	●
16	Overweeg of de aanstelling van een administratief medewerker ertoe bijdraagt dat handhavers meer op straat aanwezig zijn.	●	●
17	Overweeg de invoering van pda's.	●	●
●: aanbeveling overgenomen of aanbeveling uitgevoerd, ●: aanbeveling gedeeltelijk overgenomen of gedeeltelijk uitgevoerd, ●: aanbeveling niet overgenomen of niet uitgevoerd, x: geen reactie op aanbeveling of aanbeveling niet meer van toepassing			

Aanbeveling		Overgenomen	Uitgevoerd
	<i>Oost - Zeeburg</i>		
18	Stel een nieuw handhavingsprogramma op met daarin concrete doelen voor de handhaving en maak gebruik van de aanwezige kennis over de effecten van handhaving op basis van de gegevensregistratie en het onderzoek van de dienst Onderzoek en Statistiek.	●	●
19	Maak gebruik van de aanwezige informatie door meer en betere rapportages op te stellen over uitvoering en bereikte resultaten. Rapporteer in samenhang over de beschikbare informatie: die over de kwaliteit van de openbare ruimte, resultaten uit de metingen van O&S, geleverde prestaties van de handhavers en de ingezette handhavingscapaciteit.	●	●
20	Zorg er voor dat de werkelijke capaciteitsinzet op hoofdlijnen kan worden vergeleken met de beoogde capaciteitsinzet van de handhavers openbare ruimte.	x	●
●: aanbeveling overgenomen of aanbeveling uitgevoerd, ●: aanbeveling gedeeltelijk overgenomen of gedeeltelijk uitgevoerd, ●: aanbeveling niet overgenomen of niet uitgevoerd, x: geen reactie op aanbeveling of aanbeveling niet meer van toepassing			

Bijlage 2 - Handhavingsdoelen

In 2009 maakte de rekenkamer onderscheid in vier niveaus handhavingsdoelen. Dit sloot aan bij het format *indicatoren effectmeting bij handhaving* zoals opgesteld door het SPRH.

Tabel B.1 - Handhavingsdoelen

Doel	Effectdoelen	Naleefdoelen (beleidsdoelen)	Prestatiedoelen	Capaciteitsdoelen
Omschrijving	Het beoogde maatschappelijk effect dat wordt nagestreefd	Mate waarin de doelgroep de regels naleeft	Aantal en soorten acties, aantal uit te voeren controles, aantal toe te passen sancties	Inzet van middelen
Voorbeeld	Een schone, hele en veilige openbare ruimte	80% van de hondenbezitters heeft een opruimmiddel bij zich	In totaal worden per jaar 60 processen-verbaal opgemaakt op voor het ontbreken van een opruimmiddel	Het stadsdeel zet 200 uur handhavingscapaciteit in op het handhaven van hondenovertreidingen

Bijlage 3 – Bestuurlijke reacties en nawoord rekenkamer

Bestuurlijke reactie dagelijks bestuur stadsdeel Nieuw-West

Naar aanleiding van uw Opvolgingsonderzoek Handhaving openbare ruimte en uw verzoek om wederhoor, willen wij als volgt reageren.

Stadsdeel Nieuw-West heeft, toen de stadsdelen in 2010 fuseerden, bij de inrichting van de nieuwe stadsdeelorganisatie uitdrukkelijk rekening gehouden met de aanbevelingen die de Rekenkamer in 2009 in het rapport Handhaving openbare ruimte heeft gedaan.

In het opvolgingsonderzoek concludeert u dat stadsdeel Nieuw-West het merendeel van uw aanbevelingen volledig of gedeeltelijk heeft uitgevoerd. Ten aanzien van het stellen van concretere prestatiedoelen voor de handhaving, het meetbaar maken daarvan en het periodiek rapporteren daarover, had de rekenkamer meer resultaat van het stadsdeel verwacht. De rekenkamer geeft stadsdeel Nieuw-West daarom twee aandachtspunten hieromtrent mee.

Aandachtspunt 1: Voer de niet (volledig) uitgevoerde aanbevelingen alsnog uit.

Wij onderschrijven het belang van het alsnog volledig uitvoeren van de aanbevelingen van de Rekenkamer daar waar het de verdieping van het handhavingsbeleid en de invoering van de pda's betreft. Er dienen concretere prestatiedoelen voor de handhaving te worden gesteld en deze doelen dienen meetbaar te zijn, zodat op korte maar vooral ook lange termijn bekeken kan worden of de prestatiedoelen worden behaald of moeten worden bijgesteld. Ook het doelgroepenonderzoek (tafel van 11) vinden wij belangrijk. Het Uitvoeringsprogramma 2013 laat ten aanzien van de verdieping van het handhavingsbeleid al een flinke verbetering zien.

Aandachtspunt 2: Maak de beschikbare informatie bruikbaar voor informatiegestuurd handhaven.

De komende jaren zullen wij verder werken aan de informatiegestuurde handhaving. Wij onderschrijven het belang hiervan. Stadsdeel Nieuw-West heeft in 2011 een Centraal Informatie Punt (CIP) binnen het stadsdeel opgezet waar informatie wordt verzameld en geanalyseerd. Het bestuur ontvangt elk kwartaal een uitgebreide informatierapportage van het CIP, maar de ontwikkelingen gaan verder. Het CIP is ver gevorderd met het koppelen van verschillende gegevensdatabases aan elkaar, zodat per wijk of per thema online een actuele stand van zaken kan worden ingezien. Dit brengt het informatiegestuurd werken op een hoger niveau. Wij zien het als continue proces om de informatiegestuurde handhaving jaarlijks te verbeteren. Wij werken met betrekking tot de informatiegestuurde handhaving ook samen met de andere stadsdelen en de centrale stad om gelijklopende informatie te verzamelen. Op deze manier kan informatie ook binnen de gemeente worden uitgewisseld, geanalyseerd en vergeleken.

Wij danken de Rekenkamer voor dit Opvolgingsonderzoek Handhaving openbare ruimte.

Bestuurlijke reactie dagelijks bestuur stadsdeel Oost

Het bestuur heeft met genoegen kennis genomen van de Nota van bevindingen bij het "Opvolgingsonderzoek Handhaving openbare ruimte" en dankt de rekenkamer voor het uitvoeren van het onderzoek.

Het bestuur kan zich vinden in de meeste conclusies ten aanzien van de handhaving in stadsdeel Oost, maar meent dat dit rapport aanpassing behoeft waar het gaat om het "informatie gestuurd handhaven" (IGH).

In de ambtelijke reactie op het rekenkamerrapport van 9 januari 2012 werd hierover gemeld: *(samengevat)*

In het Opvolgingsonderzoek wordt uitgegaan van een andere taakverdeling tussen de (centrale) Regie unit BTH en de stadsdelen dan feitelijk het geval is.

Zoals in het eindrapport Programma van eisen Organisatie Bestuurlijk Toezicht (pagina 21) is te lezen, is het aan het centraal stedelijke Kernteam om de uitwerking en ontwikkeling van concepten voor informatie gestuurd toezicht en handhaving te bepalen. Het kernteam heeft de Regie unit BTH opdracht gegeven het informatievoorzieningsproces, zoals omschreven in het OBT nader uit te werken. Daarop is de Werkgroep Informatie Voorziening Bestuurlijk Toezicht ingesteld die de informatie behoefte van de stadsdelen inventariseert, en ook de hele opzet en structuur van het informatie gestuurd handhaven bepaalt. Daarbij worden stedelijke keuzes gemaakt met betrekking tot de opzet en de benodigde middelen die gebruikt zullen worden bij het informatie gestuurd handhaven. Stadsdeel Oost werkt actief met de werkgroep samen door informatie uit te wisselen via de voorzitter en in het overleg van de werkgroep.

Via een ander spoor wil Stadsdeel Oost een kwaliteitsslag maken op het gebied van programmatisch handhaven. De kwaliteit van de jaarlijkse uitvoeringsprogramma's handhaving is daar een voorbeeld van, aangezien deze verbeteren door meer gebruik te maken van de informatie van individuele toezichthouders en handhavers. Daarnaast heeft het stadsdeel per 1 januari 2013 een informatieknooppunt waar de basis gelegd wordt voor het informatie gestuurd handhaven als instrument voor programmatisch handhaven. In afwachting van een stedelijk informatieknooppunt investeert dit stadsdeel niet in een eigen ICT-systeem.

Voorgaande past binnen de afspraak van Amsterdamse stadsdelen dat enerzijds er gezamenlijk zal worden bedacht hoe het Amsterdamse IGH er uit zal zien en dat anderzijds de stadsdelen zelf verantwoordelijk zijn voor de implementatie van de OBT plannen in eigen huis.

De verwachting is dat het hoogste niveau van informatie gestuurd handhaven in stedelijk verband eerst over een aantal jaren bereikt is, zoals dat ook het geval is voor het operationeel zijn van het stedelijk informatieknooppunt.

Een ander punt uit het rapport is het volgende:

Op pagina 16 staat: *De rapportages over de kwaliteit van de openbare ruimte die in stadsdeel Zeeburg werden opgesteld, worden niet meer gemaakt.*

Sinds Zeeburg als stadsdeel niet meer bestaat is deze opmerking per definitie juist maar het zou naar onze mening logisch zijn om hier (evenals op pagina 18) te vermelden dat in plaats daarvan wel de "Kwaliteitsrapportage openbare ruimte" wordt gemaakt.

Ik stel het op prijs als u bovenstaande overwegingen wilt betrekken bij de afronding van uw onderzoek.

Nawoord rekenkamer

De rekenkamer dankt de dagelijks besturen van de stadsdelen Nieuw-West en Oost voor hun bestuurlijke reactie op de rekenkamerbrief *Opvolgingsonderzoek Handhaving Openbare Ruimte*.

Wij maken uit de reactie van stadsdeel Nieuw-West op dat het stadsdeel actief blijft in het aanbrengen van verbeteringen omtrent de handhaving openbare ruimte. Het dagelijks bestuur heeft hierbij met name aandacht voor de verbetering van de doelen, het analyseren van het naleefgedrag en het implementeren van informatiegestuurde handhaving. Wij zijn blij dat het stadsdeel blijft streven naar het aanbrengen van verbeteringen

Op basis van de reactie van stadsdeel Oost constateren wij dat het dagelijks bestuur het grotendeels eens is met de conclusies, maar dat het dagelijks bestuur niet concreet maakt of en op welke manier zij uitvoering gaat geven aan de aandachtspunten. Het dagelijks bestuur verwijst naar de acties die plaatsvinden vanuit de regie-unit Bestuurlijk Toezicht en Handhaven. In het kader van informatiegestuurd handhaven zijn afspraken gemaakt tussen stadsdelen en de regie-unit om voorlopig geen vergaande zelfstandige initiatieven te nemen, voor zover dit te maken heeft met het bepalen van de informatie-behoefte en de benodigde ICT-ondersteuning. In de rekenkamerbrief hebben wij aangegeven dat de initiatieven van de regie-unit niet hoeven te betekenen dat het stadsdeel zelf geen actie onderneemt om verbeteringen aan te brengen. Het dagelijks bestuur zegt zelf ook een kwaliteitsslag te maken op het gebied van programmatisch handhaven. Als voorbeeld noemt het stadsdeel de jaarlijkse uitvoeringsprogramma's handhaving. Wij vinden dat de kwaliteit van deze programma's nog verder kan verbeteren. Het stadsdeel kan de doelen scherper formuleren, analyses maken van het naleefgedrag en rapportages opstellen voor bestuur en stadsdeelraad. Het stadsdeel kan hiervoor gebruik maken van de informatie waarover het stadsdeel reeds beschikt, zoals de prestaties van de handhavers en de rapportages "Kwaliteit Openbare Ruimte". Ook kan het stadsdeel de beschikbare informatie nu al gebruiken om te bepalen op welke plekken en momenten de handhavers openbare ruimte het meest effectief kunnen worden ingezet.

De rapportages over de kwaliteit van de openbare ruimte zoals stadsdeel Zeeburg die maakte, worden door stadsdeel Oost niet gemaakt. Wel hebben we in het onderzoeksrapport aangegeven dat stadsdeel Oost vergelijkbare rapportages aan de stadsdeelraad aanbiedt.